

CHECK-IN

Hos De Grønlandske Huse

- En opslagsbog

DE
GRØNLANDSKE
HUSE **DANMARK**
KALAALLIT
ILLUUTAAT

Indhold

At studere i Danmark	Side 3	Ankomsten til Danmark	Side 20
Fald til - i stedet for at falde fra	Side 4	Borgerservice/Folkeregister	Side 20
Uddannelsesvejledningen	Side 5	Læge	Side 20
Avalak	Side 6	Tandlæge	Side 21
Før du flytter	Side 8	Bankkonto	Side 22
Styr på papirerne	Side 8	NemID og e-boks	Side 22
Find bolig	Side 8	Kørekort	Side 22
Kollegier	Side 9	Militærtjeneste	Side 23
Boligforening	Side 10	Forsikring	Side 24
Privat udlejning	Side 10	Rejseforsikring	Side 24
Boliger i De Grønlandske Huse	Side 11	Indboforsikring	Side 24
Børn med til Danmark	Side 11	Sygeforsikringen Danmark	Side 24
Flytning	Side 12	Studiet og paragrafferne	Side 25
Billige møbler	Side 13	SU, uddannelsesstøtte	Side 25
Husk at pakke...	Side 13	og særydelser	Side 25
Økonomi	Side 14	Studieaktivitet	Side 25
SU	Side 14	Sygefravær	Side 26
Grønlandsk Uddannelsesstøtte	Side 14	Eliteidræt	Side 26
Spar op	Side 14	De Grønlandske Huse	Side 27
Særydelser	Side 15	København	Side 27
Lån	Side 15	Aarhus	Side 28
Boligstøtte	Side 16	Odense	Side 29
Feriepenge	Side 16	Aalborg	Side 30
Forskudsregistrering	Side 16	Mentorordninger	Side 31
Undervisningsafgifter	Side 16	Tjekliste - før du rejser	Side 32
Børn	Side 17	Nyttige links	Side 34
Forsørgertillæg	Side 17	Egne noter	Side 35
Børnetillæg	Side 17		
Rejsen	Side 18		
Videre fra København	Side 18		
Forsinkelse med flyet	Side 18		
Flyttegods	Side 19		
Indførsel af kød	Side 19		

At studere i Danmark

Det kan være en stor omvæltning at starte på et nyt studie i Danmark. Mange studerende fra Grønland beskriver den første tid som hård – fordi de havde hjemme eller havde svært ved at forstå sproget eller den danske kultur.

Derudover er der mange praktiske ting man som studerende skal sætte sig ind i og have styr på. Denne folder er en håndsrækning til dig som ønsker at studere eller allerede studerer i Danmark. Vi håber at Check-in kan give dig svar på en stor del af de spørgsmål du har i forbindelse med flytning og studiestart, og samtidig lette overgangen til dit liv som studerende i Danmark.

Check-in giver ikke svar på alting, men er en samling af alle de ting som vi har erfaring for at man bør vide omkring flytning til Danmark og om studiestart og særydelser.

I de fire Grønlandske Huse er der en række forskellige aktiviteter, og her kan du møde andre af de ca. 700 grønlandske studerende som opholder sig i Danmark. Du behøver ikke at føle dig alene selvom du for en tid forlader din familie, dine venner og dit land.

Fald til - i stedet for at falde fra

Filmene *Uninnak // Fald til – i stedet for at falde fra* beskriver livet som grønlandsk studerende i Danmark. Filmene blev produceret af Ánorâk Film i 2016 for De Grønlandske Huse som led i en kampagne for at forberede studerende på at læse i Danmark.

Forskelle

Forståelse

Forandringer

Uddannelsesvejledningen

Uddannelsesvejledningen i De Grønlandske Huse er til for dig, og her kan du altid bestille tid hos en vejleder hvis du har spørgsmål, trænger til en snak eller har studiemæssige eller personlige problemer.

De fire Grønlandske Huse dækker i fællesskab alle de forskellige uddannelser. Under Det Grønlandske Hus i København hører uddannelserne øst for Storebælt, herunder Bornholm, samt uddannelserne i udlandet.

Under Det Grønlandske Hus i Aarhus hører uddannelserne i Region Midtjylland.

Under Det Grønlandske Hus i Odense hører uddannelserne i Region Syddanmark.

Under Det Grønlandske Hus i Aalborg hører alle studerende i Region Nordjylland.

Uddannelsesvejledernes træffetider:

Avalak

Avalak er **Organisationen af Grønlandske Studerende i Danmark.**

Avalak har både en social og en faglig dimension. Avalaks bestyrelse deltager i forhandlinger med Selvstyret om uddannelsesstøtte og andre forhold som kan få betydning for dit liv som studerende i Danmark. Det sker blandt andet under en årlig forhandlerrejse til Grønland. Avalak hjælper også den enkelte studerende som er kommet i konflikt med det grønlandske uddannelsessystem.

Derudover afholder Avalak hvert år et socialt fællestræf, et studierelevant seminar og en studenterdag på Christiansborg med efterfølgende fest for grønlandske og færøske studerende.

Avalak

Avalak består af en hovedbestyrelse og fire lokalbestyrelser: Avalak-Aalborg, Avalak-Aarhus, Avalak-Odense og Avalak-København. Lokalbestyrelserne står primært for den sociale side af Avalak: fællesspisninger, fester ifølge årstiderne og også foredrag, udflugter m.m.

På Avalaks årlige generalforsamling vælges en hovedbestyrelse med formand, kasserer og forhandler. Lokalbestyrelserne vælger hver en repræsentant og en tilforordnet til hovedbestyrelsen som varetager organisationens daglige drift og de opgaver som generalforsamlingen pålægger den.

Før du flytter

Styr på papirerne

Der er meget du skal have styr på inden du starter på studiet i Danmark. Husk at tjekke din mail jævnligt, også i løbet af sommerferien.

I De Grønlandske Huse registrerer vi din post- og mailadresse og telefonnummer fra dit ansøgningsskema om særydelser/uddannelsesstøtte. Hvis du flytter eller skifter mailadresse, er det vigtigt at du oplyser os om det.

Ellers kan det i værste fald medføre at du ikke optages på uddannelsen. Skriv, mail eller ring og oplys os om dit nye telefonnummer, adresse eller mailadresse samt den periode, du opholder dig på adressen. Du skal også oplyse os om dit bankkontonummer.

Du skal huske at søge om SU og særydelser ([side 14-15](#)), finde en bolig i Danmark ([side 8-11](#)), bestille flybillet ([side 18](#)), arrangere evt. fragt af dit flyttegods ([side 12](#) og [side 19](#)), forskudsregistrere dig ved de danske skattemyndigheder, afmelde din nuværende bolig og meddele de grønlandske instanser om din flytning. Det er også en god idé at få foretaget et tandeftersyn mens du stadig bor i Grønland da tandlæge ikke er gratis i Danmark.

På de sidste sider i Check-in finder du en tjekliste så du kan se om du har husket det hele.

Find bolig

Det er vigtigt at du begynder at søge efter et sted at bo så snart du ved at du vil studere i Danmark. Nogle steder, især i København, er der boligmangel for studerende, men der er mange forskellige muligheder for at finde et sted at bo så det er bare med at klø på.

Det er bedst at finde en bolig tæt på din uddannelsesinstitution så du undgår for lang transporttid.

Et godt råd: Lad være med at rejse til Danmark med mindre du har sikret dig en bolig. Det er vores erfaring at det ikke altid fungerer at bo hos venner eller familie, selvom det kun er i en kort periode.

Før du flytter

Kollegier

Alle de store studiebyer i Danmark har et eller flere kollegier. Det er som regel gratis at komme på ventelisten til kollegier og ungdomsboliger. Hvis du ved i god tid at du vil studere i Danmark, så skriv dig op allerede nu. Gerne 1-2 år i forvejen.

Der findes både kollegier som administreres af boligselskaber, og kollegier som drives privat. På hjemmesiden ungdomsboliger.dk kan du finde en oversigt over de fleste kollegier og ungdomsboliger i Danmark. Der kan dog også være enkelte privatdrevne kollegier som ikke er på listen. Hvis du skal i gang med en erhvervsuddannelse, kan du komme til at bo på skolehjem.

I flere af de store byer styres tildelingen af kollegieværelser hos de forskellige boligselskaber af et kollegiekontor. I København administrerer [Kollegiernes Kontor](#) i København, KKIK, over 6000 ungdomsboliger. [Ungdomsboligaarhus](#) i Aarhus står for ca. 4500 lejemaal. [Studiebolig Odense](#) administrerer omkring 3500 studieboliger. I Aalborg kan man søge om ungdomsbolig gennem [AKU-Aalborg](#).

Moderne kollegieværelser er normalt umøblerede så det er en god idé at spare op til indkøb af møbler. Kollegieværelser i Danmark er meget dyrere end kollegieværelser i Grønland, og depositum/indskud kan også være højere.

Foto: Frans Drewniak

Før du flytter

Boligforening

En anden mulighed er at finde en bolig gennem en boligforening. Men mange boligforeninger har ventelister på mange år. Et medlemskab af en boligforening koster typisk 200,- kr. om året. Lejlighederne er altid umøblerede.

Privat udlejning

Private udlejere kan findes på boligportaler på internettet. Du skal være meget forsigtig hvis du bevæger dig ud på det private boligmarked. Det er specielt vigtigt at der bliver underskrevet en standard lejekontrakt når du får boligen. Du kan finde eksempler på standard lejekontrakter på nettet.

Læs mere om faldgruberne for private lejere på Lejernes Organisation, llo.dk.

Advarsel

Der findes desværre svindlere på boligmarkedet. Betal aldrig penge under bordet. Betal aldrig mere end det beløb der står i kontrakten. Lad være med at lave aftaler om at bo "sort". Betal først når du har fået nøgle til boligen. Skriv aldrig under på en kontrakt før du eller en ven eller et familiemedlem har set boligen

Foto: Frans DREWNIAK

Før du flytter

Foto: Det Grønlandske Hus Aarhus

KONTAKT: Uddannelsesvejlederne for at høre hvordan man søger om et værelse, eller læs mere på husenes hjemmesider

Boliger i De Grønlandske Huse

De Grønlandske Huse i [Odense](#) og [Aarhus](#) har kollegieværelser. I Aarhus er værelserne forbeholdt for førsteårsstuderende, mens de i Odense er forbeholdt studerende fra Nordatlanten.

Der er ikke mulighed for at bo i De Grønlandske Huse i København og Alborg.

Foto: David TROOD

HUSK: At oplyse din nye adresse til Det Grønlandske Hus når du har fundet et sted at bo

Børn med til Danmark

Hvis du har børn, skal du finde et passende sted at bo inden din afrejse. Ellers vil børnene ikke kunne få billetten til Danmark betalt. Du skal sende dokumentation for boligen til uddannelsesvejlederen i Det Grønlandske Hus.

Før du flytter

Foto: David Bailey

Flytning

Selvstyret betaler din rejse til Danmark og hjem til Grønland igen når du er færdig med studiet. Hvis du har børn, kan du også få betalt transport af en container eller stykgods op til 5,46m³ fra Grønland til Danmark.

Hvis du har 3 eller flere børn under 18 år, kan der bevilges 2 containere eller stykgods på op til 11 m³. Hvis både du og din ægtefælle skal starte på uddannelse i Danmark, kan I også få betalt transport af en container på 5,5 m³ fra Grønland til Danmark. Det er et krav at den normerede studietid er mere end 20 måneder for den ene af uddannelserne.

Hvis du ikke har nogen børn eller ægtefælle, kan du ikke få betalt for transport af dit flyt-gods. Derfor skal du enten selv betale for flytning af dine møbler, eller ud og købe nogle nye eller brugte møbler når du kommer til Danmark. Kontakt vejlederne hvis du er i tvivl om du har ret til betalt godstransport.

Det er vigtigt at planlægge transporten af dine ting så du ikke står uden dine ejendele når du ankommer til Danmark. Dog skal du heller ikke sende containeren for tidligt da du selv skal betale for opmagasinering.

Hvis du har en samlet uafbrudt studietid i Danmark på mere end 20 måneder, betaler Selvstyret for godstransport når du flytter tilbage til Grønland.

Før du flytter

Billige møbler

Man kan købe billige, brugte møbler i genbrugsbutikker eller på loppemarkeder, gennem Den Blå Avis på dba.dk og Gul og Gratis på guloggratis.dk. Der findes også billige møbelvarehuse i de fleste store byer i Danmark, for eksempel Ikea og Jysk.

Husk at pakke...

Du skal huske at medbringe alle relevante personlige papirer til Danmark. Det gælder f.eks. pas, dåbs- og vielsesattest, anciennitetsbevis vedr. barns/børns institutionsplads, kørekort, originale eksamensbeviser, anbefalinger etc. Opbevar dem omhyggeligt så du altid kan finde dem hvis der bliver brug for dem. Det er også en god idé at anskaffe dig en god computer hvis du ikke allerede har én.

Foto: Marc-Olivier Bergeron

Økonomi

SU

For at kunne søge SU, skal du have et Nem-ID og en NemKonto. NemID bestilles på nemid.nu. Kontakt din bank for oprettelsen af en NemKonto.

Nu er du klar til at søge om SU. Det gør du på su.dk hvor du også kan læse mere om reglerne for SU. SU'en er forudbetalt, og du kan søge SU en måned før studiestart.

Satserne for SU varierer alt efter din alder, og om du er hjemmeboende eller ej. Pr. 1.1. 2017 var satsen for udeboende på videregående uddannelser 6015 kr. før skat pr. måned.

Grønlandsk uddannelsesstøtte

Grønlandske studerende i Danmark kan søge om dansk SU, men studerende under 20 år samt studerende i udlandet modtager stipendium fra Grønlands Selvstyre.

Studerende der tager suppleringsfag på GSK, kan søge om grønlandsk stipendium hvis de har for få timer til at få dansk SU.

Du finder ansøgningsskemaet til stipendium på sunngu.gl Her kan du også læse om de nærmere regler og finde satserne.

Alle typer stipendium fra Selvstyret udbetales månedsvist bagud.

Spar op

Det er dyrt at starte på et studie. Hver semester skal de fleste studerende ud og købe bøger der står på pensumlisten. På nogle studier løber udgifterne til bøger op i mange tusinde kroner hvert semester.

Du er også nødt til at kunne købe møbler til dit værelse/lejlighed eller betale flere måneders husleje i indskud. Det kan let koste mere end du regner med, og der opstår let uforudsete udgifter. Måske får du høje transportudgifter, eller måske skal du investere i en cykel. Uanset hvad, så er det en rigtig god idé at spare op til studiestart.

Økonomi

Særydelser

Som grønlandsk studerende kan du søge om særydelser fra Grønlands Selvstyre hvis du opfylder tilknytningsbestemmelserne. Særydelserne omfatter bla. feriefrirejser, akut tandlæge, lægeordineret psykolog og fysioterapi, engangslån, godstransport og ekstra skattefradrag.

For at få særydelser fra Grønlands Selvstyre skal du ansøge om det. Information, blanketter m.m. findes på sunngu.gl.

Når du er blevet tildelt særydelser og går på en videregående uddannelse, får du automatisk udbetalt et bogtilskud 1. februar og 30. september. Satsen er afhængig af din uddannelsesstype.

Får du særydelser, har du ret til en årlig feriefrirejse for dig selv og dine børn. Feriefrirejser skal foretages på de billigst mulige billetter (økonomi restriktiv). Senest fire uger inden afrejse skal du indsende ansøgningsskema til ansøgning om rejse til din vejleder som herefter vil vejlede dig om billetbestilling.

Lån

Én gang i løbet af din studietid har du mulighed for at låne 10.000 kr. hvis du er fyldt 18 år. Det gælder uanset om du er på dansk SU eller grønlandsk uddannelsesstøtte.

Studerende der er på grønlandsk uddannelsesstøtte, og som går på en klippekortuddannelse, kan én gang hvert semester låne 6.000 kr. Lånet er rente- og afdragsfrit i studietiden.

Lånene søges direkte hos Uddannelsesstøtteforvaltningen i Nuuk. Send en mail til usf@nanoq.gl. Når du søger om lån, skal du oplyse: navn, CPR-nummer, mailadresse, hvilket lån du søger, og din uddannelse.

Vær opmærksom på: at De Grønlandske Huse ikke udlåner penge, yder forskud eller lignende

Hvis du modtager dansk SU har du mulighed for at søge SU lån. Det foregår via su.dk hvor du også kan finde satserne for lånet og renten. Hvis man er forsørger kan man låne mere, og hvis man på sit sidste år på uddannelsen løber tør for SU, kan man låne et såkaldt slutlån. Man skal begynde at betale lånet tilbage et år efter endt uddannelse.

Økonomi

Boligstøtte

I Danmark er du berettiget til boligstøtte når du bor i en lejebolig der indeholder både køkken og toilet. Du skal søge gennem borger.dk hvor du også kan lave en prøveberegning. Boligstøtten er bl.a. bestemt af husstandens indkomst og lejlighedens og huslejens størrelse. Satserne er lavere i Danmark end i Grønland.

Feriepenge

Når du flytter til Danmark, kan du få dine feriepenge udbetalt hvis du har haft arbejde i Grønland. Det gælder uanset om du holder ferie eller ej. Kontakt din arbejdsgiver i Grønland og bed om dine feriepenge. Husk at vedlægge dine optagelsespapirer fra uddannelsen i Danmark som dokumentation.

Forskudsregistrering

Når man er grønlandsk studerende, har man som alle andre danskere ret til et personfradrag. personfradraget er i 2017 på 45.000 kr. hvis man er over 18 år. Derudover har alle grønlandske studerende ret til et studenterfradrag på 45.000 kr. i 2017 og et rigsfællesskabsfradrag på 36.000 kr. Det betyder i praksis at grønlandske studerende får flere penge udbetalt efter skat. Du er selv ansvarlig for at registrere dette i din årsopgørelse og forskudsopgørelse. På De Grønlandske Huses hjemmesider kan du finde en vejledning til dette.

Undervisningsafgifter

De fleste uddannelser i Danmark er gratis, men enkelte koster penge. Skal du på en uddannelse med brugerbetaling, kan du læse mere på sunngu.gl.

Læs også det brev om "Betinget tilsagn om uddannelsesstøtte" som du enten har modtaget eller vil modtage, grundigt igennem.

Børn

Hvis du skal have dine børn med til Danmark, skal du selv søge plads i en dagpleje, vuggestue eller børnehave. Du søger via borger.dk.

Det er fornuftigt at søge en plads i skolens fritidsordning (SFO) eller fritidshjem til de skole-søgende børn i 0.-3. klasse da børnene ellers skal klare sig selv efter skoletid. Mange steder er der tilbud om fritidsklub for børn i 4. klasse og op.

Indskrivning til skole foregår også digitalt via borger.dk. Mange skoler holder åbent hus inden skolestart så man kan finde ud af hvilken skole man vil vælge. Dit barn er automatisk sikret en plads på den skole der hører til din bopæl. Men du kan søge om plads på en skole i et andet skoledistrikt. Barnet bliver dog kun optaget på skolen hvis der er ledige pladser.

Priserne for børnepasningstilbuddene finder du på din kommunes hjemmeside. De er forskellige fra kommune til kommune. Det er muligt at søge om hel eller delvis friplads hvilket du også kan gøre på borger.dk.

Forsørgertillæg

Hvis du modtager dansk SU og har børn, har du mulighed for at søge forsørgertillæg. Det gør du på su.dk hvor du blandt andet kan læse om satser og regler.

Børnetillæg

Hvis du modtager grønlandsk stipendium og har børn, kan du søge om børnetillæg fra Grønlands Selvstyre. Du kan hente ansøgningskemaet [her](#).

Foto: Alex Berger

Rejsen

Hvis du har fast bopæl i Grønland, betaler Selvstyret for din flybillet til Danmark når du er blevet optaget på en uddannelse. Selvstyret kan betale billigst mulige rejse mellem din faste bopæl og uddannelsesbyen. Udgifter til taxa, lufthavnsbus og lufthavnstog dækkes ikke.

Når du har fået dit optagelsesbrev og en bevillingsskrivelse fra Det Grønlandske Hus, skal du kontakte vejlederen i Det Grønlandske Hus som din uddannelse hører under. Her vil du få hjælp med billetbestilling.

Der findes forskellige introduktionsarrangementer inden studiestart i De Grønlandske Huse alt efter hvor du skal på uddannelse. Det er meget vigtigt at deltage i disse, så undersøg hvornår de finder sted før du bestiller din billet.

Har du børn og/eller ægtefælle, så kontakt vejlederen i Det Grønlandske Hus. I visse tilfælde kan der bevilges frirejse for dine børn, din ægtefælle/samlever og sammenførte børn hvis de bor sammen med jer. Din ægtefælle kan dog kun få rejsen betalt hvis I har børn der skal rejse til Danmark sammen med jer.

Videre fra København

Når du lander med flyet i Københavns Lufthavn, kan du enten tage et indenrigsfly, tog, metro eller taxa videre.

Metroen, regionaltoget eller en taxa bringer dig ind til København. Transporten ind til København skal du selv betale.

Hvis du skal til Odense, skal du tage toget. Hvis du skal til Aarhus eller Aalborg, kan du vælge enten fly eller tog.

Dette aftaler du med din vejleder når du bestiller din rejse.

Forsinkelse med flyet

Hvis dit fly fra Grønland til Danmark bliver så forsinket at du ikke kan nå dit indenrigsfly, dækkes udgifter til 1 overnatning med morgenmad og en ny flybillet til provinslufthavnen.

Rejsen

Flyttegods

Flyttegods fra Grønland ankommer til Grønlandshavnen i Aalborg hvor det bliver toldbehandlet. Når du flytter til Danmark for at studere, skal du ikke betale told eller moms ved indførelsen af personligt udstyr og bohaver til møblering af et værelse. For at få dit gods udleveret skal du fremsende følgende papirer til Royal Arctic Line: Kvittering fra Folkeregistret på din nye adresse i Danmark, erklæring med ophold over 1 år eller optagelsesbrev fra din uddannelsesinstitution, pakkeliste og bopælsattest fra Grønland. Visse varer kræver en speciel indførelstilladelse, f.eks. produkter af udryddelsestruede dyrearter og våben.

Indførelse af kød

Der er skrappe regler om privatpersoners indførelse af kød fra Grønland til Danmark. Hvis du har varerne med dig, skal du også medbringe den nødvendige tilladelse. Ansøgningsskemaer fås ved henvendelse til Direktoratet for Miljø og Natur, Grønlands Selvstyre, KNI Godskontor, Royal Arctic Line og på rejsebureauerne. De steder kan du også få oplyst de præcise regler om den mængde der kan indføres af de forskellige dyr og produkter. I dag er der en grænse på 5 kg. pr. person.

Ankomsten til Danmark

Borgerservice/Folkeregister

Noget af det første du skal gøre når du er flyttet til Danmark, er at tilmelde dig Folkeregisteret i den kommune du flytter til senest 5 dage efter ankomsten. Manglende tilmelding kan medføre advarsel og eventuelt bøde. I nogle kommuner kan du ændre folkeregister-adresse på borger.dk med NemID. I andre kommuner skal du møde personligt op på Folkeregistret med dit pas. Har du børn, skal de med.

Er dit ophold af kort varighed, bør du kontakte Folkeregisteret senest 5 dage efter ankomsten for at få at vide hvordan du skal forholde dig.

Læge

Ved tilmelding til Folkeregistret skal du vælge læge, og vi anbefaler at du vælger én tæt på din bolig. Ved sygdom samt ved behov for recepter, vaccinationer og lignende kontakter man sin egen læge. Husk at bestille tid i forvejen. Det er gratis at gå til læge og speciallæge, men medicin og præventionsmidler er ikke gratis i Danmark. Du kan dog få refusion til medicinudgifter fra Grønlands Selvstyre hvis du er kronisk syg eller bliver lægehenvist til en psykolog, fysioterapeut eller lignende.

Hvis du bliver syg eller kommer til skade udenfor din læges normale åbningstid, skal du ringe til lægevagten. De fem regioner har hver sin lægevagt. Find nummeret på laegevagten.dk. Du kan **ikke** tage direkte på skadestuen hvis du kommer ud for en skade. Du skal altid ringe til lægevagten først. Hvis du får en meget alvorlig eller livstruende skade, kan du ringe efter en ambulance på alarmnummer 112. Det er en god idé at gemme lægevagtens nummer i din telefons kontakter.

Alarm: 112
Politi: 114

Ankomsten til Danmark

Tandlæge

Tandbehandling og tandeftersyn er ikke gratis i Danmark. Så det er en god idé at få foretaget et grundigt tandeftersyn på tandklinikken i Grønland inden du tager på uddannelse i Danmark - og i så god tid at en eventuel behandling kan færdiggøres inden du tager af sted.

I Danmark skal du selv kontakte en tandlæge hvis du vil til eftersyn. Spørg eventuelt en af de "gamle" studerende om de kan anbefale en god tandlæge.

Får du akutte tandproblemer, kan du via særydelserne få dækket udgifterne. Men det gælder ikke et almindeligt eftersyn og heller ikke tandrensning.

Ved akutte tandskader uden for din tandlæges åbningstid skal du ringe til tandlægevagten. Find nummeret på laegevagten.dk

Tandlæge er ikke gratis i Danmark. Men nogle tandlæger giver studierabat

Foto: Irina Patrascu Gheorghita

Ankomsten til Danmark

Bankkonto

Du kan vælge at beholde din bank i Grønland eller oprette en konto i et dansk pengeinstitut. Forhør dig hos din bank inden du rejser for at finde ud af hvilke muligheder og begrænsninger du vil have som kunde hos dem. For at du kan få SU udbetalt, skal din konto registreres som NemKonto. Det gør du på nemkonto.dk eller ring til din bank.

Skifter du konto, så husk at meddele det til Det Grønlandske Hus.

NemID og e-boks

Hvis du ikke allerede har et NemID, skal du anskaffe det hurtigst muligt. Du skal blandt andet bruge dit NemID når du skal søge SU eller logge ind i e-boks.

Du bestiller NemID på nemid.nu.

E-boks er en elektronisk postkasse hvor du modtager alle dine officielle breve fra myndighederne. Aktivér din e-boks på e-boks.dk.

Kørekort

Det kan være svært at gennemskue om grønlandske studerende i Danmark skal have ombyttet deres kørekort til et dansk. Normalt skal man have ombyttet sit grønlandske kørekort til et dansk hvis man skal bo i Danmark mere end 90 dage. Det kræver at man går op til en teori- og en køreprøve.

Der findes dog i reglerne en undtagelse for studerende som går ud på at hvis man kun er i Danmark for at tage en uddannelse så må man gerne køre på sit grønlandske kørekort.

MEN – det er kun hvis færdselsmyndighederne vurderer at du ikke har etableret et varigt hjem i Danmark. Hvis du har familie i Danmark og skal bo der i en længere årrække, så vil Færdselsstyrelsen kræve at du får ombyttet dit kørekort. Så hvis du bliver stoppet af politiet, kan der godt opstå tvivl om hvorvidt du må køre med det ene eller det andet kørekort.

Ombytningen af kørekortet koster 280 kr. og køreprøven ca. 600 kr. Læs mere på Færdselsstyrelsens hjemmeside.

Militærtjeneste

I Danmark er der værnepligt hvilket vil sige at alle unge, danske mænd med fast bopæl i Danmark der er fyldt 18 år, bliver indkaldt til Forsvarets Dag. Her vurderer de militære myndigheder om man er egnet til militærtjeneste. Man skal møde op til dette – hvis man ikke møder op, kan man få en bøde.

Da der ikke er værnepligt i Grønland, gælder der særlige regler for grønlandere der flytter til Danmark. Når man har boet i Grønland i mindst 10 år, kan man fritages fra værnepligt og behøver ikke at møde op til Forsvarets Dag hvis man ikke ønsker det. Man skal udfylde et skema for at blive fritaget for værnepligten. Skemaet finder du på forsvaret.dk.

Hvis du er fyldt 30 år, vil du ikke blive indkaldt til Forsvarets dag.

Har man ikke boet i Grønland i mindst 10 år gælder der andre regler. Spørg din uddannelsesvejleder eller Forsvaret.

Foto: Glen Poulsen Værnsfælles Forsvarskommando

Forsikring

Rejseforsikring

Selvstyrets rejse- og rejsegodsforsikring gælder for dig som studerende i Danmark eller udlandet samt for de familiemedlemmer som Selvstyret har betalt rejse for. Hvis der er bevilget godstransport, er det dækket af en særskilt forsikring.

Indboforsikring

Inden afrejse fra Grønland bør du undersøge om du som uddannelsessøgende er omfattet af dine forældres familieforsikring. Eller om det sted du flytter hen, har en fælles indboforsikring.

Hvis du ikke allerede er dækket af en forsikring (indbo-, tyveri- og brandforsikring), bør du få tegnet en hurtigst muligt. Ofte kan du via studentermedlemskab i en faglig organisation få tilbud om fordelagtige forsikringsordninger. Ellers forhør dig hos forskellige forsikrings-selskaber. Nogle selskaber har særlige forsikringer for unge med begrænset bohave.

Sygeforsikringen "Danmark"

Man kan forsikre sig mod nogle behandlingsudgifter med et medlemskab af Sygeforsikringen "Danmark". En sådan forsikring koster penge alt efter hvad den dækker. Børn op til 16 år er gratis forsikret via forældres medlemskab.

Studiet og paragrafferne

Inatsisartut lov nr. 12 og Selvstyrets bekendtgørelse nr. 28 om uddannelsesstøtte beskriver præcist hvilke rettigheder og pligter du har som studerende med uddannelsesstøtte fra Grønlands Selvstyre.

SU, uddannelsesstøtte og særydelser

Som udgangspunkt skal alle grønlandske studerende modtage dansk SU. Studerende under 20 år samt studerende i udlandet modtager stipendium fra Grønlands Selvstyre. SU'en er forudbetalt mens uddannelsesstøtten er bagudbetalt.

Læs mere under afsnittet økonomi på [side 14-15](#).

Som grønlandsk studerende i Danmark kan man få særydelser fra Selvstyret. Det er f.eks. feriefrirejser, bogtilskud, akut tandlæge, psykolog, fysioterapi og ekstra skattefradrag

Studieaktivitet

Alle fag på de videregående uddannelser måles i ECTS-point. Det er vigtigt at du sætter dig ind i hvordan ECTS-pointsystemet virker og følger med i hvor mange ECTS-point du har bestået. Kommer du for langt bagud på studiet i forhold til det normerede antal ECTS-point, kan du miste din SU.

Hvis du modtager særydelser fra Grønlands Selvstyre, skal du være studieaktiv, og du har derfor pligt til:

- At deltage i obligatorisk undervisning og aflevere obligatoriske opgaver
- At tilmelde dig og gå op til alle fastsatte eksamener og evalueringer efter studieplanen.
- Efter hver eksamenstermin at aflevere dokumentation til Det Grønlandske Hus.

Du kan få en eksamensudskrift ved henvendelse til dit uddannelsessted eller ved at anvende selvbetjeningsfunktionen som de fleste uddannelsesinstitutioner bruger.

Hvis du ikke overholder kravene om studieaktivitet, vil din uddannelsesstøtte blive stoppet.

Studiet og paragrafferne

Sygefravær

Hvis du får en langvarig sygdom, vil det næsten altid få konsekvenser for dig selv og dit uddannelsesforløb. Du skal derfor kontakte Det Grønlandske Hus og uddannelsesstedet så tidligt i dit sygdomsforløb som overhovedet muligt.

Eliteidræt

Er du eliteidrætsudøver, så gælder der særlige bestemmelser for dig. Se [uddannelsesstøttebekendtgørelsen](#).

Spørg os

Henvend dig hellere en gang for meget end en gang for lidt til din uddannelsesvejleder i Det Grønlandske Hus hvis der sker ændringer i studiemæssige situation.

Uddannelsesstøttereglerne kan være svære at gennemskue, og du kan undgå at havne i en uheldig situation hvis du i god tid henvender dig til din uddannelsesvejleder.

Det Grønlandske Hus i København

Kalaallit Illuutaat / Det Grønlandske Hus i København

Uddannelsesvejlederne

Pia Rosing Heilmann, prh@sumut.dk, tlf. 3338 1583

Helle Hansen Rosing, hhr@sumut.dk, tlf. 33381584

Fie Reiding, udvikar@sumut.dk (studentervedhjælper)

Hjemmeside: sumut.dk/uddannelse

Uddannelsesvejledernes træffetider

Kontortid/træffetid mandag - fredag kl. 10-11 og 13-14 eller efter aftale på **Løvstræde 6, 1152 København K**

Huset

Det Grønlandske hus i København blev oprettet i 1974 i en ældre 4-etagers ejendom i Københavns centrum. Der er ca. 20 ansatte i Huset hvoraf 2 er uddannelsesvejledere.

I huset finder man bl.a. en boghandel og et galleri samt skiftende kunststillinger. I cafeen Ajamut er der aviser og gratis kaffe, wifi og computere man frit må bruge. Desuden kan man købe grønlandsk mad hver tirsdag middag.

Rådgivningskontoret Pooq yder social rådgivning, og i retshjælpen kan man få gratis juridisk vejledning. Uddannelsesvejledningen ligger på 2. sal.

Huset arrangerer koncerter, debatter, foredrag, filmaftenener og en række andre aktiviteter hvert år. Man kan følge med i programmet på Facebook, på hjemmesiden eller ved at modtage nyhedsbrevet som udsendes hver 14. dag.

Huset råder ikke over egne kollegieværelser. Men Avalaks medlemmer har eget mødelokale med computere til rådighed.

Der er flere forskellige grønlandske foreninger tilknyttet Det Grønlandske Hus i København.

[Facebook.com/Det Grønlandske Hus KBH - Kalaallit Illuutaat](https://www.facebook.com/Det-Grønlandske-Hus-KBH-Kalaallit-Illuutaat)

Det Grønlandske Hus i Aarhus

Velkommen til
dit studie i DK

En god stu-
diestart på
uddannelse i
Danmark

[Facebook.com/Det Grønlandske Hus - Aarhus](https://www.facebook.com/Det-Grønlandske-Hus-Aarhus)

Det Grønlandske Hus i Odense

Kalaallit Illuutaat / Det Grønlandske Hus i Odense

Uddannelsesvejlederne

Marianne Jensen, mbj@dgh-odense.dk, tlf.: 6311 7085

Mette Lund, ml@dgh-odense.dk tlf.: 6311 7085

Hjemmeside: nordatlantiskhus.dk/uddannelse

Uddannelsesvejledernes træffetider

Kontortid/træffetid: mandag - onsdag kl. 9 – 16, torsdag kl. 9 – 18 og fredag kl. 9 – 14 eller efter aftale på **Nordatlantens Promenade 1, 5000 Odense C**

Huset

Nordatlantisk Hus i Odense åbnede 9. november 2013 på Byens Ø på Odense Havn. Tidligere lå Det Grønlandske Hus i en bygning i Odense Centrum. Huset har aktiviteter med afsæt i Grønland, Færøerne, Island og Danmark. I stueetagen er der udstillinger, foredrag mm. Her ligger Restaurant Nordatlanten og husets butik med grønlandsk proviant.

På første sal ligger Det Grønlandske Hus med uddannelsesvejledere, socialrådgivere og kulturmedarbejdere. På anden sal har de færøske, grønlandske og islandske foreninger i Odense deres lokaler. Hver torsdag er der åbent i den grønlandske Café Allu kl. 13-18.

Tårnet i Nordatlantisk Hus rummer 25 ungdomsboliger til studerende der ejes og udlejes af Boligforeningen Kristiansdal.

Der er fællesspisning for studerende den første tirsdag i hver måned hvor de studerende selv står for madlavningen til en rimelig pris.

[Facebook.com/Det Grønlandske Hus Odense](https://www.facebook.com/Det-Grønlandske-Hus-Odense)

Det Grønlandske Hus i Aalborg

Kalaallit Illuutaat / Det Grønlandske Hus i Aalborg

Uddannelsesvejlederne

Maria Paninnguaq Rafaelsen , pr@dgh-aalborg.dk, tlf. 99 34 25 64, mob. 30 95 79 64

Jonathan Johnsen (efterskoler), jj@dgh-aalborg.dk, tlf. 99 34 25 63, mob. 30 95 79 63

Birgitte Mathiasen, bm@dgh-aalborg.dk, tlf. 99 34 25 62. mob. 30 95 79 71

Mathilde Heiberg Sørensen, mhs@dgh-aalborg.dk, tlf. 99 34 25 70, mob. 30 95 79 70

Hjemmeside: dgh-aalborg.dk/uddannelse

Uddannelsesvejledernes træffetider

Kontakt: Vejlederne træffes normalt i Husets almindelige åbningstid, se bagsiden, men bedst efter forudgående aftale på **Vesterbro 79, 9000 Aalborg**.

Huset

Det Grønlandske Hus i Aalborg ligger i Aalborg centrum og består af fire afdelinger: Uddannelsesafdelingen, Kultur- og Informationsafdelingen, Socialafdelingen og Ledelses- og Administrationsafdelingen. Foruden kontorer er der et fællesrum hvor der afholdes udstillinger, foredrag mm. Butikken Iserit Mamat sælger grønlandske specialiteter, smykker, tøj, plakater og skindprodukter.

Tamassa er et tilbud under Det Grønlandske Hus i Aalborg og er for alle grønlandere og grønlandskinteresserede der har lyst til at være en del af et sted der bygger på fællesskab, aktiviteter, støtte og grønlandsk kultur. Læs mere om tilbuddet, find åbningstider og adresse på dgh-aalborg.dk.

[Facebook.com/Det Grønlandske Hus i Aalborg](https://www.facebook.com/Det-Grønlandske-Hus-i-Aalborg)

Mentorordninger

Flere steder i landet er der særlige mentorordninger som man som grønlandsk studerende kan gøre brug af. Her kan man blive koblet sammen med en mentor som for eksempel kan hjælpe én med det praktiske, med at finde rundt i det danske system eller med studierne.

ILIK i København

Det Grønlandske Hus i København driver mentorprojektet Ilik der tilbyder tilflyttere fra Grønland en frivillig mentor som kontaktperson de første 3 måneder i Danmark. Læs mere om Ilik på sumut.dk.

Kontaktperson: Mille Schiermacher 29827016, ms@sumut.dk

Frivillighed i Det Grønlandske Hus i Odense

Det Grønlandske Hus i Odense driver et frivillighedsprojekt hvor der blandt andet er mulighed for at få en mentor. Læs mere på nordatlantiskhus.dk.

Kontaktperson: Frivilligkoordinator Rasser (Anne-Mette) Hartvig Hansen, 23838042, ahh@dgh-odense.dk

Mentorordning i Aarhus

Det Grønlandske Hus i Aarhus har kørt en mentorordning siden 2012 for studerende på Aarhus Universitet.

Kontakt: Uddannelsesvejlederne for at høre nærmere om mulighederne.

Tjekliste - før du rejser fra Grønland

Før afrejse fra Grønland:

Adresseændring/opsigelse til:

- Arbejdsgiver
- Banken
- Boligselskabet INI
- Nukissiorfiit
- Fagforening
- Foreninger
- Forsikringselskabet
- Posthuset
- Internet og mobilskab
- Familie og venner

Papirer til toldbehandling af flyttegods:

- Kvittering fra folkeregister
- Bopælsattest fra Grønland
- Pakkeliste
- Erklæring fra RAL

Andet:

- Afmeldelse / fremleje af bolig
- Forskudsregistrering ved skatteforvaltningen i Danmark
- Meddelelse til Det Grønlandske Hus
- Tandeftersyn
- Billet
- Søg SU
- Oprette NemID
- Oprette NemKonto

Tjekliste - når du kommer til Danmark

Efter ankomst til Danmark

- Aktivér e-boks
- Kontakt uddannelsesvejleder i Det Grønlandske Hus
- Tilmelding til folkeregister samt lægevalg
- Meddele evt. ændringer mht. bankkonto, telefon og mail til din vejleder i Det Grønlandske Hus

Nyttige links

borger.dk	Her kan du finde alle offentlige blanketter og vejledninger
ungdomsboliger.dk	Her kan du finde en oversigt over de fleste ungdomsboliger og kollegier.
so.dk	Studerende Online
sunngu.gl	Grønlands Selvstyres uddannelsesportal
avalak.org	Avalak - Organisationen af Grønlandske Studerende i Danmark
su.dk	Dansk uddannelsesstøtte og lån
kenddanmark.dk	Råd og vejledning om at flytte fra Grønland til Danmark

Egne noter

Kontakt

Det Grønlandske Hus i København
Løvstræde 6
1152 København K
33911212
illu@sumut.dk

Åbningstider

Mandag - fredag: kl. 10 – 16

Det Grønlandske Hus i Aarhus
Dalgas Avenue 52
8000 Aarhus C 86110288
aarhus@glhus.dk

Åbningstider

Mandag - fredag: kl. 8 – 16.30.
Telefon: 9 - 16.30

Det Grønlandske Hus i Odense
Nordatlantens Promenade 1
5000 Odense C
66137085
info@dgh-odense.dk

Åbningstider

Mandag - fredag: 9 – 16

Det Grønlandske Hus i Aalborg
Vesterbro 79
9000 Aalborg
98146800
aalborg@dgh-aalborg.dk

Åbningstider

Mandag, onsdag og torsdag: kl.
9 – 15.30
Tirsdag: kl. 12-15.30
Fredag: kl. 9 – 15